

Programma 'Gebiedsaanpak Energie en Modernisering 2026 – 2029'

Status programma Gebiedsaanpak Energie 2021-2025

De energietransitie ligt op koers via aanpak in programma Kas als Energiebron

- Programma-uitvoering gegroeid van 1 naar 2,2 FTE, met vrijwel volledige landelijke deelname vanuit provincies,
- Inzet vanuit het bestaande programma is beoordeeld door gebruikers met een 8, en ondersteuning / expertise wordt als 'belangrijk' gekwalificeerd,
- Goede bijdrage in volledige benutting van regelingen (SDE, SWIG, etc...)
- Programma levert belangrijke bijdrage in het behalen van de doelstellingen in het energie-convenant,

Deelname programma gebiedsaanpak 2025

Provincie				Aangesloten bij gebiedsaanpak		
	Totaal Glasareaal 2022	Totaal oppervlakte benoemde gebieden	aantal gebieden	ja	nee	zelf
Zuid-Holland	4.898	3.203	24	2.973	230	-
Noord-Holland	1.161	1.104	7	374	-	730
Noord-Brabant	1.637	853	9	713	-	140
Gelderland	745	562	5	-	-	562
Limburg	915	551	12	551	-	-
Flevoland	420	487	2	-	137	350
Zeeland	226	341	5	341	-	-
Drenthe	198	247	2	150	-	97
Overijssel	165	120	1	-	120	-
Friesland	103	108	2	108	-	-
Groningen	68	-	0			-
Utrecht	101	-	0			-
Totaal	10.637	7.576	69	5.210	487	1.879
2025		71%		69%	6%	25%

Overzicht status collectieve energie-voorzieningen

	Warmte							
	Geothermie		Restwarmte (extern)		Biomassa		Warmtenet	
	<u>Ha</u>	<u>aantal</u>	<u>Ha</u>	<u>aantal</u>	<u>Ha</u>	<u>aantal</u>	<u>Ha</u>	<u>aantal</u>
Gerealiseerd	2.057	14	709	4	1.931	14	2.719	21
Investeringsbeslissing	1.390	6	213	2	-	-	1.573	9
Businesscase	780	6	382	3	-	-	1.177	8
Verkenning	1.161	8	3.664	26	-	-	690	5
On hold	328	3	-	-	-	-	128	3
Niet mogelijk	138	2	853	9	-	-	-	-
Niet bekend	311	5	284	4	284	4	184	3
Nee	1.412	25	1.471	21	5.362	51	1.106	20

Let op: de in deze tabel opgenomen aantal hectares is de totale oppervlakte van het glasoppervlak in de betreffende gebieden. Dit betekent niet dat binnen deze gebieden alle bedrijven toegang hebben tot deze warmtebronnen. Het totaal areaal wat deze voorzieningen op hun bedrijf beschikbaar kan benutten is dus kleiner.

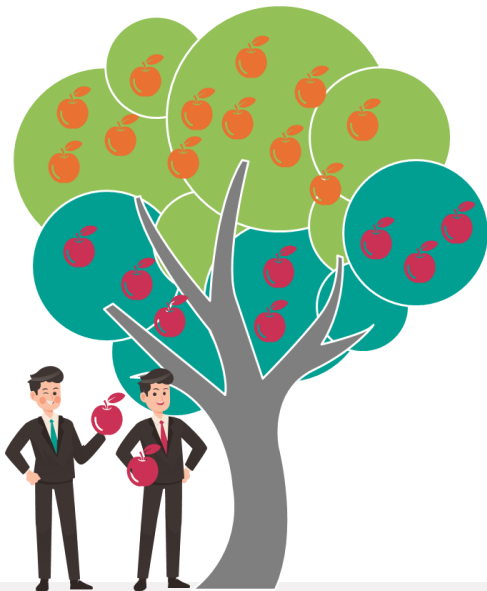
Status Gebiedsaanpak Energie 2021-2025

Laag hangend fruit wordt geplukt, nu tijd om ook de rest te oogsten.

- Resultaten van programma in ontwikkeling van collectieve voorzieningen in de warmtebehoefte in tuinbouwgebieden:

- (deels) gerealiseerd / in ontwikkeling 40% van het areaal
- verkenningsfase 50%
- geen mogelijkheden 10%

VAN

NAAR

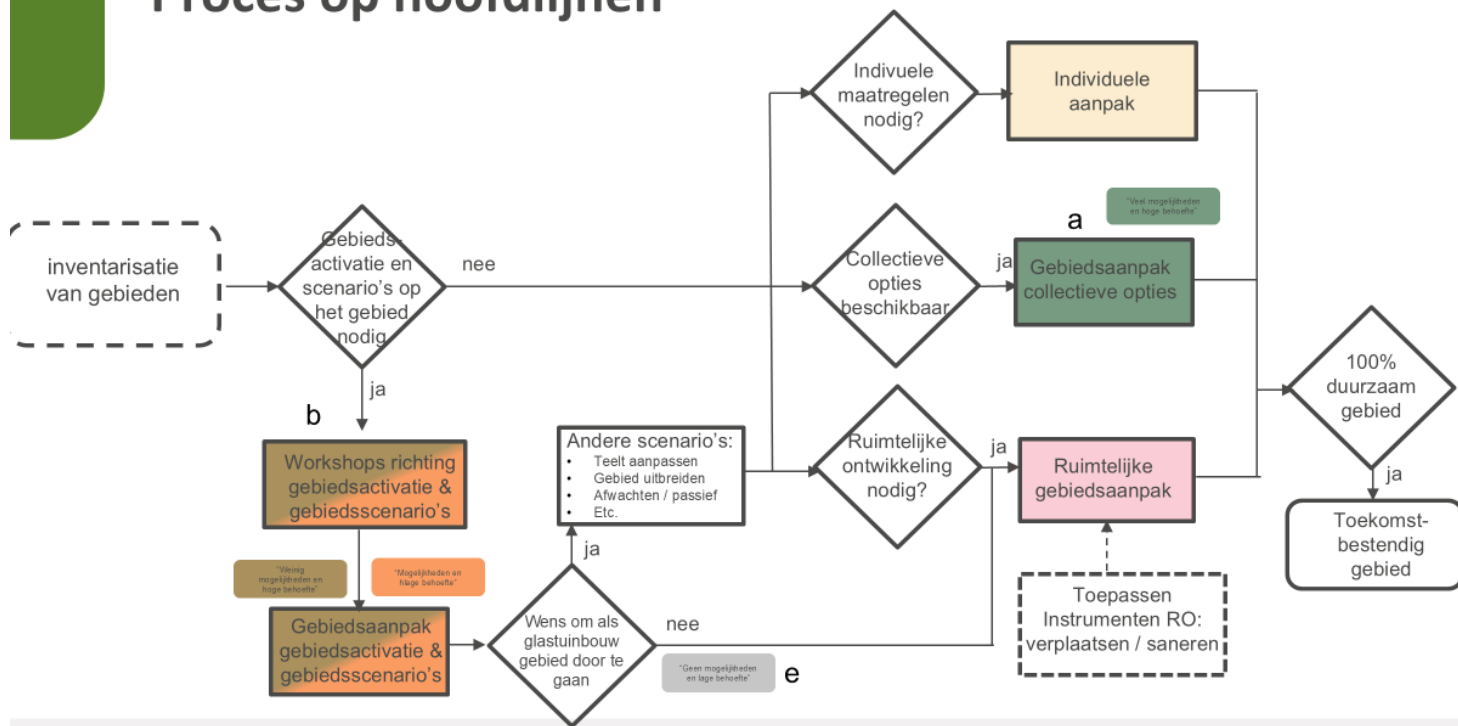

Uitgangspunten nieuw programma

Alle tuinbouwgebieden activeren en aan de slag met aanpak in de regio

- Beweging realiseren in alle verschillende type glastuinbouwgebieden
 - Voortzetten van het bestaande, activeren wat nog niet actief is
- Vanuit een breder perspectief
 - naast Energie, ook Electra, CO2, Ruimtelijke Ontwikkeling
- Slagkracht in de regio (pragmatisch in de gebieden):
 - Faciliteren van het proces, niet trekken.
 - Ondernemers / regio aan het roer.
 - Voldoende capaciteit/tijd om ondernemers in de gebieden te ondersteunen/in beweging te krijgen.
 - Ondersteund met (kennis)modules en instrumenten.

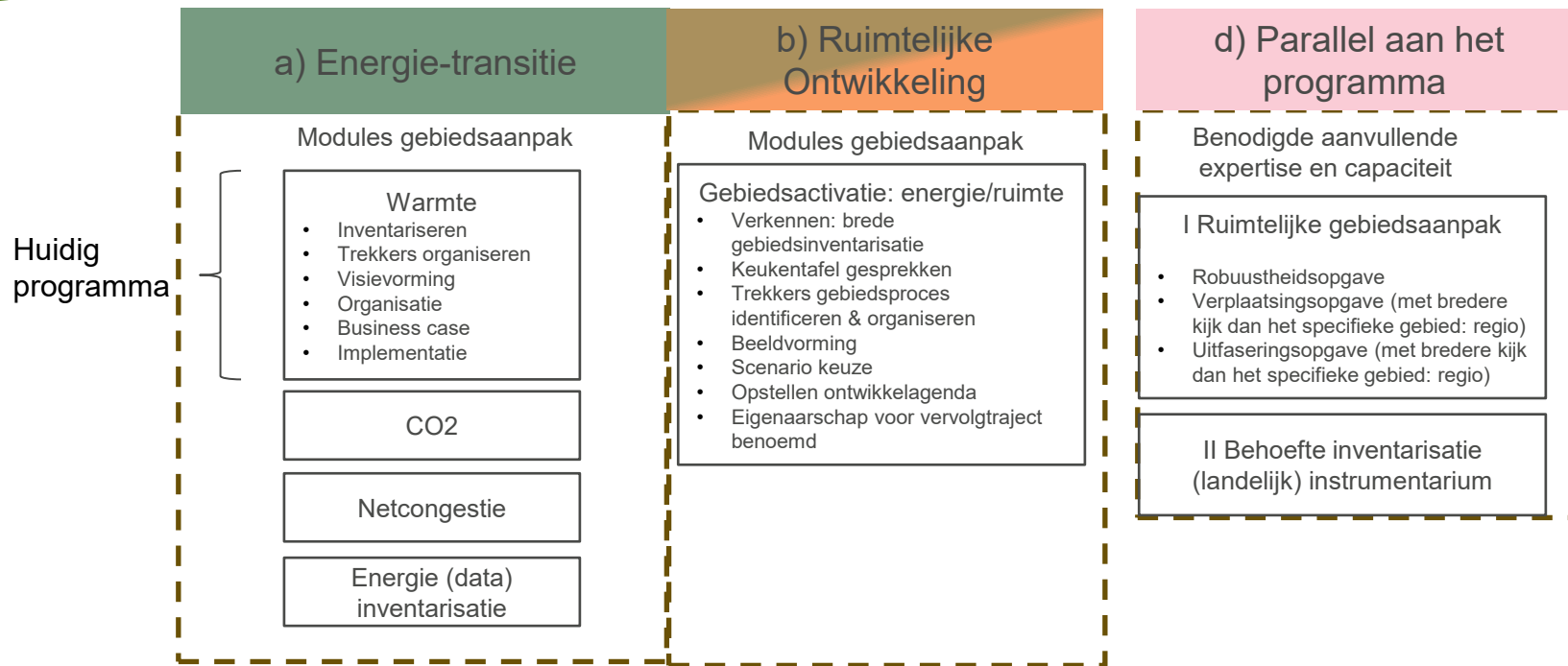
Proces op hoofdlijnen

Greenports Nederland

Scope programma gebiedsaanpak

Verbreiding scope programma van warmte → elektra, CO2 & gebiedsontwikkeling

Buiten het programma gebiedsaanpak

Versterking gebiedsaanpak door voortzetting individuele transitie & instrumentarium

c) Buiten het programma

Gewenste aanvullende
expertise en capaciteit

Individuele aanpak

- Kennisontwikkeling & -deling via Kas als Energiebron
- Activatie telers (via gewaslijn en technische kennisdeling)

a) Projectleider collectieve energie mogelijkheden

Modules gebiedsaanpak

Warmte

- Inventariseren
- Trekkers organiseren
- Visievorming
- Organisatie
- Business case
- Implementatie

CO2

Netcongestie

Energie (data) inventarisatie

b) Procesmanager energie / gebiedscoach

Modules gebiedsaanpak

Gebiedsactivatie: energie/ruimte

- Verkennen: brede gebiedsinventarisatie
- Keukentafel gesprekken
- Trekkers gebiedsproces identificeren & organiseren
- Beeldvorming
- Scenario keuze
- Opstellen ontwikkelagenda
- Eigenaarschap voor vervolgtraject benoemd

d) Parallel aan het programma

Gewenste aanvullende
expertise en capaciteit

I Ruimtelijke gebiedsaanpak

- Robuustheidsopgave
- Verplaatsingsopgave (met bredere kijk dan het specifieke gebied: regio)
- Uitfaseringsopgave (met bredere kijk dan het specifieke gebied: regio)

II Behoeft inventarisatie (landelijk) instrumentarium

III Ontwikkelen & financiering (landelijk) instrumentarium

Ondersteunend instrumentarium

Energie-transitie kent al regelingen, Ruimtelijke transitie kent deze nauwelijks.

Bestaande subsidieregelingen energie

Landelijke overheid: subsidies energie

- Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)
- Subsidie Warmte infrastructuur Glastuinbouw (SWiG)
- Garantieregeling Aardwarmte (RNES)

Instrumentarium: ruimtelijke ontwikkeling

Het bestaande instrumentarium

- wordt niet effectief aangewend door te weinig LT gerichte samenwerking op regioniveau
- vraagt op een aantal punten aanpassingen voor de modernisering van bestaande glastuinbouwgebieden

- 1) Strategisch handhaven en gedogen
- 2) Rekenen en tekenen
- 3) Onrendabele top en ontwikkelrechten
- 4) Uitvoeringsorganisatie
- 5) Financiering en ontwikkelrisico's
- 6) Langjarig borgen beleidsdoelen

II. Doordat we vanuit het programma in een aantal gebieden het gesprek over de toekomst van het gebied aan gaan raken, wordt de roep om landelijk ruimtelijk instrumentarium groter: o.a. verplaatsings- en saneringsinstrumentarium.